

DE LEVENDE ZEE door JACQUES-YVES COUSTEAU & JAMES DUGAN

17 x 24½ cm, 239 pagina's, 88 foto-pagina's waarvan 24 in kleuren. Uitgeversmaatschappij Servire, Den Haag. f 14,90 geb.

Onversaagd gaat de fransman Jacques-Yves Cousteau door met zijn onderzoekingen van de diepzee. Een lange en succesrijke weg op technisch gebied is door deze onderzoeker en zijn trouwe medewerkers afgelegd sinds hij zijn eerste aqualong ontwierp, die het de mens mogelijk maakte om zich vrij onderwater tussen de vissen en de koralen te bewegen, en zijn nieuwste vinding de duikende schotel.

Deze science-fiction-achtige verschijning komt — aangedreven door straalmotoren — recht op U toevaren, wanneer U dit nieuwste boek van Cousteau in de hand neemt. Over deze technische vinding, die het de duikende mens nog weer gemakkelijker maakt om onder water te vertoeven, en over de resultaten van dit onderzoek in de duisternis van vele wereldzeeën verhaalt dit kostelijke boek.

Mensen die zich op deze wijze met zulke moderne middelen met de ontsluiting van de geheimen der zee bezighouden, beleven vele avonturen, doen bijzondere ontdekkingen, maar ontmoeten ook vele tegenslagen. Maar hoe het ook zij, boeiende stof om over te schrijven bezitten ze in ruime mate.

Ook over zijn nieuwste plan — inmiddels gerealiseerd — vertelt dit boek. Het is een verblijf dat op aanwijzingen van Cousteau gebouwd werd en dat twee van zijn medewerkers in staat stelde om gedurende een week onder water te leven. Deze twee mensen zijn de prototypen van de velen, die later in onderzeese industrieën hun werk zullen verrichten, wanneer met de exploitatie van de zee en de zeebodem eerst een goed begin gemaakt zal zijn.

Een fijn spannend boek, dat elke amateurduiker en zeebioloog zeker zal willen bezitten..

B. E.

DIERENWERELD VAN EUROPA door F. A. ROEDELBERGER

22 x 24½ cm. 232 pagina's, 260 zwart/wit foto's en 24 full-page kleurenfoto's. N.V. Gebr. Zomer & Keunings uitgeversmaatschappij Wageningen. f 24,50 geb.

Geperfectioneerde camera's en films in handen van geroutineerde, het vak volkomen beheersende fotografen doen boeken als het bovenstaande ontstaan.

Fotouweeltjes om van te smullen. Beelden uit het gehele dierenrijk vaak met zulk een raffinement vastgelegd, dat het aan het ongeloofwaardige gaat grenzen. Ik zou U vele van zulke foto's kunnen aanwijzen in dit ook typografisch zo kostelijk verzorgde boek. De rij zou lang worden en U zou toch niet dat genoeg beleven, dat dit boek bij het doorkijken alleen reeds geeft.

Niet alleen engelengeduld en schotvaardigheid op het juiste moment leveren zulk subliem fotowerk. Hier moet ook een enorme dierenliefde aan de dag treden, wil men tot zulke gaven dierenfoto's komen. In één woord een kostelijk boek. Meer dan 30 pagina's worden zelfs ingenomen door foto's en tekst over zeedieren, zodat ook op ons gespecialiseerde gebied iets bijzonders geboden wordt. Vissen-haaien, loodsmannetjes, zonnevis, murenen, haaienei aan koralen, weekdieren, lima's, pectens, kreeftachtigen, stekelhuidigen, holtedieren enz. Uit alle diergroepen zijn vertegenwoordigers aanwezig.

Een pracht boek om cadeau te geven en . . . te ontvangen.

B. E.

STENEN ZOEKEN door H. KRUL

20 x 14 cm, 172 pagina's, vele zwart/wit foto's en enkele tekeningen. 1e druk 1962. N.V. W. J. Thieme & Cie. Zutphen. f 6,90 geb.

In de serie „Zakboeken voor Natuurvrienden” verscheen bovenstaand werkje. Alhoewel we nu nog volop winter hebben, zal het toch niet zo lang meer duren of de meerdaagse excursies staan voor de deur. Dan trekt men het veld in; speciaal de fossielenverzamelaars zullen dan hun schreden richten naar geologisch interessante gebieden. STENEN ZOEKEN is een populair boekje, waarin de schrijver met een prettig leesbare stijl onze belangstelling wil opwekken voor de geologische geschiedenis van eigen bodem.

Het is een boekje dat „buiten” geschreven is. Steeds merkt men dat de schrijver de streek (vooral het oosten van het land) zeer goed kent. In gedachten dwalen we met hem langs steengroeven, beekbeddingen met interessante ontsluitingen en wijst hij ons op geologische of paleoantologische bijzonderheden.

Vele duidelijke zwart/wit foto's verlichten de tekst. Prettig is ook dat de auteur vele boeken van diepgaander aard tussen de tekst opsomt, alhoewel we het bij een tweede druk op prijs zullen stellen indien hij aan het eind van het boekje een totaal literatuuroverzicht — op onderwerpen gerangschikt — zou geven. Dit vergemakkelijkt het terugzoeken van een literatuur-opgave.

Bepaald jammer vinden wij dat er niets gezegd wordt over de pliocene en miocene vindplaatsen in onze provincie Zeeland.

Al met al een prettig leesbaar en nuttig boekje dat zijn weg onder de natuurvrienden zeker zal vinden.

B. E.

GEOLOGISCHE FUHRER DURCH DIE GRAFTSCHAFT BENTHEIM UND DIE ANGRENZENDEN GEBIETE door Dr. E. KEMPER

15½ x 23 cm, 91 pagina's, 25 zwart/wit figuren, 11 Tabellen en 7 pagina's met afbeeldingen van fossielen. 1e Druk. 1963. Verlag Heimatverein der Grafschaft Bentheim-Nordhorn.

Evenals bovenstaand boekje biedt ook dit smaakvol uitgevoerde werkje een geologisch onderwerp. Zoals de titel al aangeeft behandelt de schrijver een bepaald gebied, dat bij de fossielenjagers zeker niet onbekend mag worden genoemd. Voor wie in de groeven van Bentheim, Schutterhof, Ochtrup en vele andere in het boekje genoemde vindplaatsen zijn geluk wil gaan beproeven, kan dit boekje een prachtige handleiding zijn. Het is zwaardere kost dan bovengenoemd boekje, maar wie in de komende maanden aan onze excursie naar Bentheim en omgeving zou willen deelnemen kan een voorstudie met deze „FUHRER” zeker aangeraden worden.

Vele profielkaarten en wetenschappelijk up to date stratigrafische tabellen verduidelijken de tekst. Op de 7 pagina's worden de belangrijkste fossielen uit dit gebied afgebeeld. Een bezoek aan de musea Natura Docet en het Natuur Historisch Museum te Enschede, waar mooie collecties fossielen uit deze gebieden aanwezig zijn, wordt zeer aangeraden.

Een literatuuroverzicht alsmede 5 excursierouten langs vindplaatsen van verschillende geologische ouderdom completeren dit aantrekkelijke boekje.

B. E.

DIEREN IN DE WILDERNIS door F. A. ROEDELBERGER

25 x 22 cm, 224 pagina's, 300 foto's in zwart/wit en kleur. Ned. vertaling Han Rensenbrink. N.V. Gebr. Zomer & Keunings, Wageningen. Prijs tot 31 dec. 1964 f 24,50. Daarna f 26,90.

Reeds bij de bespreking van het boek Dierenwereld van Europa — van dezelfde schrijver — hebben wij ons uitgept in complimenten voor schrijver, fotografen en uitgeverij die in gezamenlijke arbeid een dergelijk fraai geheel wisten samen te stellen.

Wederom doet Roedelberger een nieuw meesterwerk het licht zien. Ditmaal speciaal over de immens rijke fauna van Afrika's wildernis. Meer dan 70 fotografen hebben hun geraffineerdste natuuroptnamen in dit ook typografisch zo fijn verzorgde boek samengedragen. Hoeveel uren van geduldig wachten op het juiste moment zullen er vergleden zijn eer honderden klikkende sluiters hun werk konden doen.

Onbetaalbare foto's van even onbetaalbare momenten uit het dagelijks leven van wilde dieren verrijken dit boek en gunnen ons een blik in de dierenwereld van de jungle. Verwacht U van mij geen opsomming van de mooiste foto's. Velen strijden om deze eer en verdienen hem ook. Knap, gevoelig, vakkundig, vertederend, rauw en artistiek zijn zo wat voor de hand weggegrepen bijvoeglijke naamwoorden die de kwaliteit van de foto's moeten onderstrepen.

Maar zij kunnen U nog niets vertellen van het genot dat U ondergaat, wanneer U — heerlijk lui in een stoel — dit fantastisch mooie boek doorbladert. Want dat doet U het eerst. Elke pagina herbergt weer een nieuwe verrassing. Aan het slot van dit boek, dat natuurlijk in de eerste plaats over zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën handelt, worden we nog even vergast op een aantal prachtige foto's in kleur van koraalvissen. Een boek dat U niet na éénmaal lezen in de kast zet, maar dat U vaak, heel vaak weer eens ter hand zult nemen om dan weer gelukkige uren te beleven.

B. E.

DIE UNTERWASSERFAUNA DER MITTELMEERKÜSTEN door Prof. Dr. WOLFGANG LUTHER en Dr. KURT FIEDLER

12½ x 19 cm, 253 pagina's, 500 afbeeldingen waarvan 300 in kleur. 1e Druk 1961. Verlag Paul Parey, Hamburg. In linnen band DM. 28.

Dit boekje zal zeker met enthousiasme ontvangen worden door de vele aquarianers en malacologen, die in hun vacaties de azurenkusten van de Middellandse zee bezoeken. Speciaal op het terrein van de dierenwereld van de Middellandse zee bestond een dringende behoefte aan een boek waarmee de vangsten gedetermineerd kunnen worden. De prachtige natuurgetrouwe kleurenplaten zullen het de zeebioloog zeker makkelijk maken bij zijn determinaties. Het boekje omvat alle diergroepen, beginnend met de vissen tot en met de eencelligen, terwijl ook 40 prachtige afbeeldingen van zeewier in het boek voorkomen.

Aan het begin van elke diergroep wordt een inleiding gegeven met de belangrijkste kenmerken van die groep. Daarna volgt de bespreking van elke soort afzonderlijk, waarbij belangrijke gegevens omtrent leefwijze, voeding, voortplanting e.d. worden verstrekt. Wij missen helaas de behandeling van de zeezoogdieren.

Enkele slothoofdstukken, die ons zeker interesseren, zijn die welke handelen over het verzamelen, onderzoeken, transporteren en fotograferen van zeedieren.

Een overzichtelijke naar onderwerpen ingedeelde literatuurlijst completeert het geheel. Voor de duiker die onder water snelle, moeilijk te vangen vissen op naam wil brengen, zijn twee in plastic gevatte platen met 36 afbeeldingen los bijgevoegd.

Een gedegen en in opzet goed doordacht boek, waarmee onze boekenplank zeker verrijkt wordt en dat wij bovenal gaarne in elke excursietas aanwezig zouden willen zien.

B. E.

EXPEDITION INS UNBEKANTE door HANS HASS

29 x 22 cm, 167 pagina's, vele zwart/wit foto's, kaarten en enkele kleurenfoto's. 1e Druk 1961. Verlag Ullstein - Berlin-Frankfurt / M.-Wien. DM. 24.— Geb.

Weer een boek van Hans Hass! Met nauwelijks te beteugelen nieuwsgierigheid naar de inhoud bekijken we de fascinerende titel „Expedition ins Unbekante” alsmede de zongebruinde bodies van Hans Hass en zijn vrouw Lotte die de stofomslag sieren.

We weten dat Hans Hass een prima fotograaf is en dat zijn boeken gekenmerkt worden door een boeiende tekst, rijkelijk geïllustreerd met nog fascinerender foto's.

Dit verwachtede, is het nieuwe boek een enorme tegenvaller. Wanneer we het boek doorbladeren komen we tot de ontdekking dat het prachtige fotomateriaal vrijwel in het gehele boek omhals is gebracht door de druktechniek.

Grauw, onscherp en detailloos verliezen de foto's ontzettend veel van hun aantrekkelijkheid. Gelukkig is het relaas van de expeditie naar de Maladiven en de Nikobaren in de Indische Archipel weer zo boeiend, dat dit veel goed maakt. Deze expeditie is voor de Duitse televisie in 26 T.V.-films uitgebracht.

Naast de biologische ontdekkingen — en dat zijn er weer vele — doet Hans Hass ons ook nu weer meelevens met de organisatorische voorbereidingen van de expeditie, het leven aan boord en de contacten met de bewoners van deze biologisch zo interessante eilandengroep. Bijzondere aandacht krijgt in dit boek het ontstaan van koraalriffen en in het bijzonder die van atollen.

Een boek dat ons zeker weer nader brengt tot een beter begrijpen van de bizarre dierenwereld van de zeebodem. B. E.

EVOLUTIE door RUTH MOORE

21 x 28 cm, 187 pagina's. Zeer rijk geïllustreerd in zwart/wit en kleur. Nederl. bewerking door Dr. C. van Rijsinge. Serieprijis f 11,50. Losse ex. f 14,50. 1e Druk 1964. N.V. Het Parool - Amsterdam.

Een kostelijk geïllustreerd boek dat op begrijpelijke en boeiende wijze het onderwerp evolutie belicht. Natuurlijk kan niet verwacht worden dat in dit bestek een volledig overzicht van de stand van zaken omtrent dit onderwerp uit de doeken wordt gedaan, maar dat is ook zeker de bedoeling niet. Het wil ons confronteren met de drang die er bij de mens bestaat om steeds meer te ontdekken omtrent zijn afkomst. De poorten tot dit moeilijk te doorvorsen terrein werden geopend toen Darwin na zijn wereldreis in 1859 zijn beroemde boek *The Origin of Species* het licht deed zien.

Het eerste hoofdstuk van dit aanbevelenswaardige boek begint met een portret van de vader der evolutie Charles Darwin, maar reeds in de volgende hoofdstukken worden we geconfronteerd met de moderne inzichten op het gebied der genetica. Vanuit dit zeer moderne heden wordt vervolgens teruggegrepen in de geschiedenis van een half miljard jaar leven op aarde. Het boek sluit met: „Het zoeken naar de voorouders van de mens” en „Het optreden van de *Homo sapiens*”, waarbij aandacht wordt gegeven aan de wonderlijke werking van de genen, zoals deze zich in hun dominante of recessieve karakter gedragen.

Typografie en illustraties zijn subliem. Geen wetenschappelijk zwaar te verteren boek, maar een boek dat van het begin tot het eind boeit. B. E.